

رئسی به خانه تکانی در تیم اقتصادی خود تن خواهد داد؟

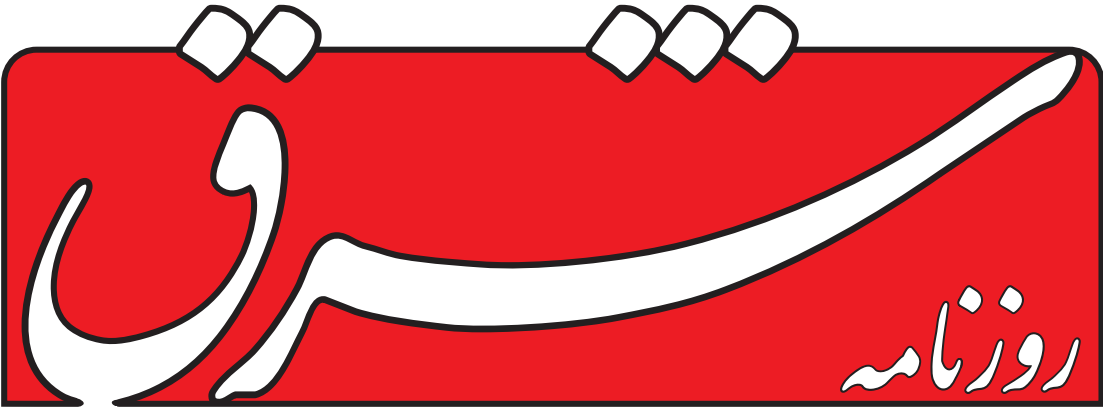
ناگزیر از اصلاح

۲

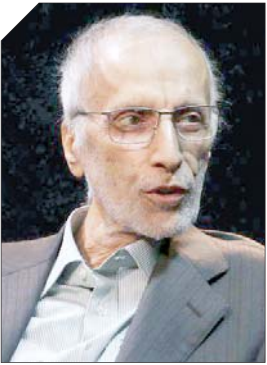
احتمال حضور عراقی کنار تیم مذاکره‌کننده ایرانی در زنو قیمت دلار را کاهش کرد

تاثیر یک شایعه در کنترل بازار ارز

۵

دوشنبه ۸ اسفند ۱۴۰۱ • ۶ شعبان ۱۴۴۴ • ۲۷ فوریه ۲۰۲۳ • سال بیستم • شماره ۴۵۰۶ • ۱۲ صفحه • ۱۰۰۰۰ تومان

برای هادی خانیکی

مرد امید و مدارا

شاید بارها شنیده یا گفته باشید که باید مجسمه فلانی را به‌عنوان سمبل فلان چیز ساخت. من یکی بارها گفته‌ام که باید مجسمه دکتر هادی خانیکی عزیز را به‌عنوان سمبل «امید» ساخت. حتی باور دارم «امید» هم در مقابل او که این روزها با جسمی شیشه‌ای اما اراده‌ای فولادین در نبرد با سرطان است، کم آورده است....

صفحه ۱۲

در «شرق» امروز می‌خوانید: افسوس برای پیروز، فهرست ساختمان‌های نایمن از تاریخخانه خارج می‌شود؟ چین مانع صدور قطع‌نامه علیه روسیه در نشست گروه ۲۰ شد

«شرق» از تداوم اختلافات پادمانی در آستانه نشست فصلی شورای حکام گزارش می‌دهد

یک نشست و چند سناریو

۳

در گفت‌وگو با نمایندگان، نتایج جلسه مشترک ارزی دولت و مجلس بررسی شد

همه به دنبال توقفگاه دلار

۲

گزارشی از برخورد با فیلم‌های توقیفی در دولت جدید

معمایی حل نشده در سینمای ایران

۱۱

صندلی خاص برای دایی

۹

یادداشت

بوکوحرام هم آمد؟

سیدمحمدعلی ابطی

از وقتی وزارت بهداشت هم تأیید کرد که مسموم کردن دانش‌آموزان دختر عمدی بوده است، به این فکر می‌کنم آیا تفکر بوکوحرام هم به اینجا آمده است. سال‌ها در نیجریه برای اینکه دختران تحصیل نکنند، آنها را دسته‌جمعی از مدارس دخترانه می‌ربودند و مدت‌های طولانی یا محبوس بودند یا نابود می‌شدند. صدای تفکر طالبان، داعش و القاعده مدت‌هاست از گوشه و کنار شنیده می‌شود. در مواردی رفتارهای متحجرانه و خلاف قرانت اسلام اصیل جوان می‌دهند. روح انقلاب اسلامی بنا بر کواهی تاریخ این نبود.

ادامه در صفحه ۵

زمزمه‌هایی از قطع معافیت مالیاتی رسانه‌ها شنیده می‌شود؛ آیا مانعی تازه برای ارتقای موقعیت رسانه‌ای کشور در راه است؟

سنگلاخ رسانه‌ای

گزارش تیتربیک را در صفحه ۴ بخوانید

گفت‌وگوی مهندس فرهاد احمدی شیخانی با دکتر اسماعیل فرزنانگان، عضو هیئت علمی مرکز تحقیقات راه، مسکن و شهرسازی و رئیس بخش شبکه شتاب‌نگاری ایران

راه حل نهایی تهران

چگونه از خطر زلزله تهران با کمترین تلفات عبور کنیم

عکس: عباس کوثری، شرق

آن نداشته باشیم قاعدتا نمی‌توانیم مطالعه‌اش کنیم. ما در زلزله‌شناسی با دو مقوله سیستم ثبت داده در ارتباط هستیم؛ یکی شبکه لرزه‌نگاری است که متشکل از دستگاه‌های لرزه‌نگاری است و خروجی آن به صورت همین داده‌هایی که بعد از هر زلزله در دسترس عموم است، منتشر می‌شود. خبر رویداد زمین‌لرزه‌ها، بزرگای زمین‌لرزه‌ها، مختصات روی مرکز زمین‌لرزه و اینکه عمق زمین‌لرزه چقدر است، اطلاعاتی است که لرزه‌نگارها ثبت می‌کنند و منتشر می‌شود. متولی آن هم در کشور ما مؤسسه ژئوفیزیک دانشگاه تهران است که شبکه ملی لرزه‌نگاری را اداره می‌کند. تعداد ایستگاه لرزه‌نگاری دائم و موقت در سراسر کشور را دارند که زلزله‌ها را به‌صورت مرتب مانیتور می‌کنند و رویداد زمین‌لرزه‌ها را از بزرگای کوچک تا بزرگای بزرگ گزارش می‌کنند. در کنار شبکه لرزه‌نگاری در ایران و دنیا، شبکه‌های دیگری وجود دارد که به آن «شبکه شتاب‌نگاری لرزه» می‌گویند که از اسسم آن معلوم است شتاب زمین را حین رویداد زمین‌لرزه اندازه‌گیری می‌کند. زلزله وقتی اتفاق می‌افتد، مثل هر حرکت فیزیکی دیگری جابه‌جایی رخ می‌دهد و این جابه‌جایی سرعت و شتاب دارد. کار دستگاه شتاب‌نگار اندازه‌گیری شتاب زمین‌لرزه‌هاست. این اطلاعات در مهندسی اهمیت بسیاری دارد. در این گفت‌وگوی مفصل به کمک مهندس فرهاد احمدی‌شیخانی مسئله زلزله ترکیه و همچنین خطراتی را که در انتظار ایران است، بررسی کرده‌ایم.

این گفت‌وگو را در صفحه ۶ بخوانید

سامان موحدی‌راد: زلزله ترکیه و سوریه بار دیگر همه را به جنب و جوش انداخته که در صورت رخ دادن چنین فاجعه‌ای در تهران چه اتفاقی ممکن است رخ بدهد. واقعیت این است که این بحث‌ها گاهی بعد از یک زلزله مطرح می‌شود اما زود به دست فراموشی سپرده می‌شود و هیچ تغییری در سیاست‌های شهرسازی ما رخ نمی‌دهد. دکتر اسماعیل فرزنانگان، عضو هیئت علمی مرکز تحقیقات راه، مسکن و شهرسازی و رئیس بخش شبکه شتاب‌نگاری ایران است. او سال‌هاست که وقتش را صرف مطالعه زلزله‌های مختلفی که در ایران رخ داده کرده است. آقای فرزنانگان معتقد است راهی جز پایبندی سفت و سخت به استانداردهای ساخت‌وساز در ایران نداریم. ایشان می‌گویند که در ایران مشکلی از جهت تدوین استانداردها نداریم اما در مرحله اجراست که به مشکل برمی‌خوریم.

مهم‌ترین مسئله در هر زلزله‌ای برای ما داده‌هایی است که از این زلزله به دست می‌آید. چون این داده‌هاست که به دانشمندان و زمین‌شناسان کمک می‌کند تا فهم بهتری از زلزله داشته باشند. توجه داشته باشید که هر زلزله تنها در چند ثانیه رخ می‌دهد و اگر رکورد و نگاشتی از

یادداشت

قطار پیشرفت دولت خارج از مسیر است

امیر نیک‌رویان روزنامه‌نگار

از دو ماه پیش در کوچه و بازار صحبت از رشد فزاینده و البته بی‌رویه قیمت ارز مطرح بود و هر شخصی در هر جایگاهی حتی عوامانه پیش‌بینی اعداد و ارقام فعلی را در خصوص ارز می‌کرد و بازار چشم به راه این رویداد غیرطبیعی اما در کشور ما طبیعی بود. گرچه پیش‌بینی نرخ سکه و ارز در گذشته می‌توانست محلی برای اعلام جرم به جهت تشویش اذهان عمومی باشد، اما امروز دیگر بخشی از مکالمات روزمره افراد غیراقتصادی و غیرکارشناس هم هست و جالب‌تر اینکه در اکثر موارد تجربه درست و صحیح از کار درمی‌آید. به هر حال آنچه امروز در حال وقوع است، بیشتر شبیه زلزله هفت‌ریشتی است که تمام ستون‌های اقتصادی کشور را به لرزه درآورده و صنعتگران، سودگران و... باید در کنار قطعی گاز و برق که تولیدشان را دچار وقفه می‌کند و بی‌تردید انحراف در بودجه و عملکرد دشان پیش می‌آورد، در انتظار عواقب بدتری حتی تا مرز تعطیلی باشند و این یعنی زنگ خطر جدی! از افزایش نرخ ارز و کاهش ارزش پول ملی آن هم با این سرعت هیچ‌کس خوشحال نیست، نه سیاست‌گذاران و نه اقتصاددانان، اما باید پذیرفت که خروج از مکانیسم سرکوب قیمتی از جمله عملکردهایی است که مدت‌ها پیش باید در دستور کار دولت قرار می‌گرفت، ولی متأسفانه سیاست‌های زیگزگی مجال به کرسی نشستن طولانی مدت این مدل را از آن می‌گیرد؛ سیاست‌هایی که با هر بار روی کار آمدن نته‌تها خودشان متمرثمر نمی‌شوند، بلکه برنامه‌های سیاست‌های قبلی را هم نقش بر آب می‌کنند. یادمان نرود که اقتصاد کشور ایران به‌شدت ارزمحور است؛ چراکه ما کشوری از صفر تا صد صنعتی و صنعت‌ساز نیستیم، بلکه صنعت‌دار هستیم و صنعت‌مان برای ادامه حیات و بقا وابسته به ارز است و

هرچه نرخ ارز بالاتر برود، هزینه‌های تولید و قیمت تمام‌شده افزایش می‌یابد و در نتیجه قدرت رقابت تولیدکنندگان و صنعتگران داخلی کاهش می‌یابد. از سوی دیگر وابستگی هزینه‌های دولت به درآمدهای مالیاتی یا درآمدهای نفت است و مالیات عملکرد یا مالیات بر ارزش افزوده به‌اضافه از حاصل از فروش نفت که دولت نرخ آن را تعیین می‌کند، دو عامل اساسی و کلیدی در این بین است. این نوع از درآمدها در دولت به‌علاوه مولدسازی که هم‌اکنون در دستور کار قرار گرفت، از محل فروش دارایی‌ها یا یکی از نقاط کسب درآمد دولت است؛ بنابراین فروش ارز و تبدیل آن به ریال دیگر راهگشای جریان کمبود بودجه نخواهد بود. اما تأثیر روانی افزایش نرخ ارز و نمود واقعی آن بر سر سفره مردم و افزایش شاخص فلاکت به بالاترین میزان در ۲۵ تا ۳۰ سال گذشته توان معیشتی مردم را به مخاطره جدی انداخته که فارغ از عواقب اجتماعی و سیاسی جدی در میزان نارضایتی، می‌تواند قطار پیشرفت دولت فعلی را متوقف کند و جراحی اقتصادی ایشان را ناکام بگذارد. امروز اگر آمار شاخص فلاکت اعلام شود، متوجه خواهید شد که به بالای ۵۵ درصد رسیده که هزینه‌های اقتصادی و اجتماعی به مراتب بالاتر رفته است. نکته جالب این است که شاخص فلاکت نخستین‌بار از سوی آقای محسن رضایی در مناظره با احمدی‌نژاد رسانه‌ای شد و ایشان هم‌اکنون معاون اقتصادی دولت فعلی است. براساس ارزیابی‌های کارشناسی این شاخص در یک اقتصاد سالم رقمی معادل ۶ تا ۷ را باید شامل شود که در کشور ما هم‌اکنون این رقم بالای ۵۰ است و البته پس از سال ۷۶ این میزان افزایش در این شاخص بی‌سابقه ثبت شده است و رکورد تاریخی دارد. به نظر می‌رسد دیگر آمدی به تحقق شعارهای دولت نیست و باید پذیرفت که نمی‌توان فقط با فراکتنی‌ها و انداختن توپ غفلت و ندانم‌کاری‌ها در زمین دشمن، پاشنه در را به سمت دیگری چرخاند. بنابراین هم‌اندیشی تحلیلگران و مدیران سابق اقتصادی و بررسی تجارب اقتصادی موفق و حتی شکست‌خورده دولت‌های قبل و عزم و اراده واقعی تنها راهکار برون‌رفت از وضعیت فعلی است. بهبود شرایط اقتصادی و رونق کسب‌وکار و حرکت قطار در مسیر پیشرفت تنها زمانی واقعی است که بر سر سفره ایرانی‌ها بنشیند و حس شود، نه براساس سخنرانی‌ها و تقدیرگری.

سالنامه ۱۴۰۲ عصر حرکت

موسسه فرهنگی هنری جام سبز

برای پیش خرید کتاب سررسید شرق و درج آگهی ۰ با ما تماس بگیرید: ۰۲۴۷ - ۸۸۸۸ - ۱۷۳ - ۸۸۸۸ (۰۲۱)